

Interpretacja wiersza „Maskarada”

Historyczna perspektywa poezji Rumla jest jednak znacznie szersza. I chociaż tak lub inaczej rozumiana kwestia ukraińska stanowi trwały temat jego wierszy, poezja ta przekracza horyzont lokalny i podejmuje ogólniejszą problematykę polskiej tradycji historycznej oraz źródeł polskiego patriotyzmu. To poszerzenie oznacza przesunięcie topografii wierszy z ukraińskich kresów do Polski centralnej, z Wołynia do Warszawy. Ojczyzna bywa traktowana przez poetę jako swoista „maskarada” (w wierszu pod takim tytułem), jako patetyczna, lecz pusta rewia „muzealnych” widm przeszłości, jako dostojna, lecz sztuczna parada „cieni” z „muzeów ojczystych” (*Maskarada*). Ale na tle martwoty pewnych przejawów historii, na tle znieruchomienia skamieniałych „kolumnad” i zastygłych „marmurów” w wierszu *Maskarada* pojawia się postać „poety romantycznego”. Jest to postać–znak pewnego typu tradycji, pewnego sposobu myślenia i odczuwania, ciężącego w zasadniczy i trwały sposób nad polską kulturą.

Maskarada – gdybym nie wiedziała, że to Rumel, powiedziałabym czysty Lechoń. Ten od „Mochneckiego”, a może bardziej – ten od „Snu srebrnego Salomei”. Oto ma się odbyć maskarada. Przybędą na nią postacie z różnych epok: „szambelanowie strojni – księżne przeźrocyste”, „ emigranci ze Stasiem Leszczyńskim”, „poeta romantyczny”, „francuscy notable”, „arcybiskup”. wreszcie na koniec – „watażka Chmielnicki”. Wszystko tu jest możliwe, jak to na balu przebierańców. Ale maskarada odbywa się w osobliwym miejscu: „w muzeach ojczystych”. A muzeum to magazyn przeszłości. W tym są akurat: szablą, szyszak, jakieś akta umieszczone w gablocie. Wiersz Rumla powstał w 1940 roku. oczywiście jest kreacją poety i nie wolno go odczytywać jako bezpośredniej wypowiedzi o sytuacji politycznej. Tymczasem w sterroryzowanej przez Hitlera ale i pertrakującej Europie trwała Maskarada polityczno-dyplomatyczna. Maskarada to piękny wiersz. W Sali baletowej „zatańczą kolumnady”, „a sufity przesnują gwiazdzisty firmament”. A jeszcze na końcu pojawi się „watażka Chmielnicki- i porwie z sli księżyc – księżyc ukraiński”.